

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Det Danske Fiir-Kløver eller Danskheden partisk betragtet

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Aarhus Universitet, Kulturvidenskab, s. 51. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_563-txt-shoot-idm1855.pdf (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

See, det var *Fæderne-Landet*, og nu *Moders-Maalet*! Hvad det har maattet døie, siden Saxo alt i *Valdemar Seiers Dage* skrev *Danmarks Krønike* paa udmærket *Latin*, det kan min Pen ligesaa lidt beskrive, som Alt hvad " *hin gamle Ask* " har maattet lide, hvis Bul trøskes, hvis Blade afædes, hvis Rod forgnaves, og til hvis Ulykke baade *Ørn* og *Egern* oplægge Raad; men hvad *Dansken* efter *sexhundrede Aars Trældom*, under *Latinens* sønderknusende Aag og *Tydskens* ubarmhjertige Svøbe, endnu er og 52kan blive, det veed jeg omtrent, og var det vel mueligt, at *Dansken* endnu kunde være et levende Sprog, ei blot for Bønder og Børn, men for *Kongen* og alle hans *Skjalde*, dersom ikke Folket, trods al tilsyneladende Ringe-Agt, dog havde elsket det ret af Hjertens Grund og holdt det i Hævd som sin Øie-Steen. Nei, var det til Beundring selv for *Engelsk-Mænd*, som de *Danske* sloges efter *firsindstyve Aars Fred*, da skal det visselig blive til Beundring for al Verden, hvordan de *Danske Skjalde* brugde *Moders-Maalet* i Slutningen af det *Attende* og *Begyndelsen* af det *Nittende Aarhundrede*! Saa *folkeligt* og saa *fædrelandsk* et *Skjalde-Chor*, tør jeg, paa *historisk Ære* og *Samvittighed*, forsikkre, der blev ei hørt i noget andet Land, siden Sangerne i *Hellas* forstummede, og hvad er der dog mellem Himmel og Jord: fra Tankens høieste Flugt til dens letteste Svæven over Blomster i Enge, og fra Dønnet, som ruller i Sky, til den sagte hviskende Lyd i Hjerte-Kamret, som disse *Skjaldes Moders-Maal* ei kunde udtrykke baade levende, liflig og lystelig! Og hvor fik nu *Skjaldene* det fra? De forskrev det dog vel ikke fra fremmede Lande, hvor Ingen forstaaer det! De læste sig dog vel heller ikke til det i den forbistrede *Latinske Grammatik* og de forgiftige *Romerske Classiker*! Med Øret, som dertil dannes³des under *Moders-Hjerte*, opfangede de dog vel hos *Folket* hvad Folket forstaaer og erkierder for Sit, eller smeddede de Nyt af samme Malm og med samme Klang, da var det dog vel *Folke-Aanden*, som lærde dem den Konst. Altsaa er *Folke-Aanden* endnu ligesaa lidt forsvundet, som *Folke-Hjertet* er isnet, men har tvertimod netop i vore Dage, trods den " *sorte Død* " som er " *den Latinske Stil* ", lyslevende beviist ikke blot sin Nærværelse, men sin *Magt*: har ført det store Ord, saa baade *Latinen* og *Tydsk* forstummede paa Marken, har ærlig stræbt, skiøndt hidtil rigtig nok forgiæves, at give *Folket* igjen hvad *Folkets* er: en opladt Mund til at udtrykke Alt hvad Det har af Naturen eller kan dog levende tilegne sig og landsforvise Resten. Ja, hvor urimeligt det end klinger, at hele *Moders-Maalets* Rigdom i vore *Skjalde-Bøger* er fundet i *Folke-Munden*, samlet af de Fattiges *Skiaerve*, saa er det dog nødvendig sandt, og hele Hemmeligheden stikker i *Skjalde-Øret*, der er saa letnemt, at det opfanger enhver folkelig Tone i hele sin naturlige Klang, og er saa paaholdent, at det slipper aldrig nogen Fange løs. Der er saaledes visse *Danske Ord-Sprog*, saavel som mangfoldige ægte Tale-Maader og Udtryk, som jeg bestemt veed kun at have hørt en eneste Gang, tit kun i min Barndom, og derfor er jeg rigtig nok des vissere paa, at blev *Folke-Mundens* sorte Armod ikke endnu i vor Tid afhjulpet med den Rigdom, vi paa en skikkelig Maade har stjaalet fra den, da kom den aldrig til Opreisning; men det beviser kun, at *Naturen* nu trænger til *Konstens* Hjelp, ingenlunde, at nogen *Folke-Natur*, med de konstigste Fiende-Vaaben imod sig, hidtil saa godt som den *Danske* har *hjulpet sig selv*!